

Històries naturals

Combustible científic per a falles

Martí Domínguez

“**N**o trobe lògic de refutar dades tan sols perquè semblen increïbles”, deia el prestigiós astrònom Fred Hoyle. Aquesta és la màgia de la investigació científica, que si el mètode experimental valida uns resultats –per increïbles– que puguem semblar– no resulta lògic refutar-los. Fa un mes, apareixia a la prestigiosa revista *British Medical Journal* la sorprenent investigació d'un professor emèrit de l'Hospital Universitari de Norfolk i Norwich, amb un article titulat: “Sex, aggression and humor: responses to unicycling” (<http://www.bmj.com/cgi/content/full/335/7633/1320>). El professor emèrit, de nom Sam Shuster, es va passejar en un monocicle pels carrers de la ciutat, recollint les nombroses observacions i comentaris que la seua afecció despertava en la gent.

L'article és divertit, perquè en un principi no intenta constatar res més que les reaccions provocades en la societat per la seua extravagant forma de desplaçar-se: de 400 testimonis recollits, els homes en general se'n varen riure (el 75%) –un percentatge que augmenta extraordinàriament entre els més joves, fins arribar a l'insult i la desqualificació pública. En canvi, entre les dones va provocar comentaris simpàtics, alguns pietosos, però quasi tots estimulants i amables (el 90%). No obstant això, l'experiment va més enllà, i el bon Sam Shuster proposa que el sentit de l'humor depèn dels nivells de testosterona, i com més joves (i més hormonats), més propensos són a riure's del proïsme, fins i tot d'una manera cruel i agressi-

va. Shuster indica, en aquest sentit, les poques dones que han estat còmiques (o que es dediquen a contar acudits), i la relació que hi ha entre l'humor i l'agressió. D'aquesta manera, i segons aquest doctor emèrit, hi ha una correlació positiva entre testosterona i sentit de l'humor.

Convindreu que el resultat increïble ens pot divertir més o menys, però no per això el podem refutar. Enfileu-vos a un monocicle i ja ho veureu, us podria dir el vell doctor (dermatòleg, a més a més). Tomas Grim, un investigador de la Universitat de Palacky (Txèquia), ve de publicar a la prestigiosa *Oikos* un article també sorprenent, en què relaciona el consum d'alcohol (cervesa) amb la qualitat de la investigació científica (*A possible role of social activity to explain differences in publication output among ecologists*). En aquest cas la correlació és negativa: “Vaig analitzar les publicacions dels ecòlegs d'ocells (la meua especialització) i vaig preguntar-los quantes ampolles de cervesa bevien per setmana i ho vaig calcular per litres cada any.” L'article és metodològicament impecable, amb taules i estadístiques acuradament elaborades: “La suma de cervesa consumida per any estava significativament i negativament relacionada amb el nombre d'articles publicats.” Però el doctor Grim encara va més lluny per a testar el seu mètode: “Els habitants de Bohèmia tenen fama de beure més cervesa per càpita per any. Per tant vaig fer la predicció que tindrien també un percentatge de publicació menor respecte als altres investigadors. I efectivament, els investigadors de Bohèmia publicaren menys articles per any.”

“No trobe lògic de refutar dades tan sols perquè semblen increïbles”, deia l'astrònom Fred Hoyle. És clar que ens podem demanar per a què serveixen les dades del doctor Grim, però això són figures d'un altre paner. Els fets són els fets, i sembla inqüestionable que l'activitat social –beure cervesa al pub– produeix una baixa rendibilitat científica. Qui sap si algun dia aquesta dada (litres de cervesa / any) s'haurà de consignar en un currículum científic... Comptat i debatut, em demane quanta cervesa deu beure el bon Sam Shuster. Això explicaria tantes coses...

JCS: LUIS VINESTA

“El sentit de l'humor depèn dels nivells de testosterona, i com més joves (i més hormonats) més propensos són a riure...”